

мг/кг (за вмістом ГЛГ); IV – екстракт шишок хмелю + кислота аскорбінова (Ех+АК) вводили гель в дозі 0,06 мг/кг (за вмістом фітоестрогенів); IV – екстракт шишок хмелю + молочна кислота (Ех+МК) вводили гель в дозі 0,06 мг/кг (за вмістом фітоестрогенів). Через 5 тижнів після білатеральної овариоектомії впродовж 28 діб самкам інтравагінально (і/в) вводили тест-зразки різного складу. Мікробіологічні дослідження біотипу піхви проводили методом серійних розведень і посіву на спеціальні та диференціально-діагностичні поживні середовища.

Результати дослідження. Після кастрації самок в посівах вагінального секрету збільшується кількість умовно-патогених мікроорганізмів, аеробних Гр⁻ бактерій, кишкових паличок, стафілококів, з'являються клостридії. Встановлено вірогідне зниження кількості лактобактерій, що трактували як дисбіоз піхви. Препарат порівняння зменшував кількість умовно-патогених мікроорганізмів, загальну кількість аеробів, кишкових паличок з виразною колонізацією лактобактеріями. Застосування гелю з ГЛГ у вагінальному біотипі сприяло лише помірному зменшенню росту умовно-патогених мікроорганізмів, відновленням популяції лактобактерій та практично повністю-відсутністю дії по відношенню до клостридій. Після введення гелів з ЕХ+АК та ЕХ+МК спостерігалась також сама спрямованість змінбіоценозу піхви, як у самок, що отримували препарат порівняння. Однак більш виразний антибактеріальний ефект по відношенню до аеробних Гр⁻, стафілококів і спроможність повністю відновлювати чисельність лактобактерій була притамана гелю з ЕХ+МК.

Висновок. Ефективність впливу нового гелю ЕХ+МК на мікробіоценоз піхви пояснюється тим, що МК є природним метаболітом, який утворюється лактобактеріями піхвого біотипу та відноситься до фізіологічних регуляторів кислотності вагінального секрету.

ФІТОКОМПЛЕКС З ПАГОНІВ *LEDUM PALUSTRE L.*

З ПРОТИКАШЛЬОВОЮ ДІЄЮ

Толмачова К. С.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Кафедра фармакотерапії

tolmacheva.karina.91@gmail.com

Вступ. *Ledum palustre* вічнозелений, слабогіллястий чагарник із сімейства Верескові (Ericaceae), який з давніх часів застосовується як протикашльовий засіб. Фармакологічна дія рослини полягає у збільшенні секреції бронхіальних залоз, чим посилюється активність миготливого епітелію дихальних шляхів. Окрім протикашльової дії, *Ledum palustre* має спазмолітичну, антисептичну, ан-

тимікробну, відхаркувальну та гіпотензивну властивості. Але, незважаючи на столітню клінічну практику, ресурси рослини використовують недостатньо. На ринку України обмежений асортимент лікарських засобів з пагонів *Ledum palustre*. Причиною даного факту є отруйні властивості *Ledum palustre*. Основною отруйною речовиною є ефірна олія, яка паралізує центральну нервову систему. При передозуванні *Ledum palustre* пригнічується дихання, спостерігається сухість у роті, гіпотензія, брадикардія, втрата свідомості, нудота, блювота.

Мета роботи – винайти фітокомплекс з пагонів *Ledum palustre*, очищений від речовин, що володіють отруйними властивостями.

Методи дослідження. На кафедрі фармакогнозії НФаУ під керівництвом Кошового О.М. створили новогаленові фітокомплекси з пагонів *Ledum palustre*. Нами було проведено ряд фармакологічних досліджень та обрано фітокомплекс - лідер. Протикашльові властивості фітокомплексу – лідера вивчали за допомогою моделювання кашлю. Експеримент проводили у віварії ЦНДЛ НФаУ на 36 мурчаках. За 14-16 год до початку дослідження тварин залишали без корму. На першому етапі тварин індивідуально тестували на інтенсивність реакції на лимонну кислоту за день до введення фітокомплексу, відбираючи інтенсивно кашляючих мурчаків. Наступного дня вивчали протикашльові властивості новогаленового фітокомплексу. Тварин розділили на 6 груп: 1 – група –контроль, якій вводили воду дистильовану; 2 – група-референт, якій вводили рослинний препарат «Проспан»; 3 – дослідна група, якій вводили запропонований засіб у дозі 25 мг/кг; 4 – дослідна група, якій вводили запропонований засіб у дозі 50 мг/кг; 5 – дослідна група, якій вводили запропонований засіб у дозі 75 мг/кг; 6 – дослідна група, якій вводили запропонований засіб у дозі 100 мг/кг. Експериментальні розчини вводили мурчакам за 30 хв до індукції кашлю. Після терапевтичного втручання тварин інгалювали 17% р-ном лимонної кислоти протягом 5 хвилин; наступні 30 хв підраховували кількість кашльових поштовхів.

Результати дослідження. За результатами дослідження новогаленовий фітокомплекс з пагонів *Ledum palustre* у дозі 50 мг/кг чинив високу протикашльову дію, зменшуючи кашльові поштовхи на 92 % у порівнянні з групою-контроль. «Проспан» трохи поступився дії досліджуваного засобу, зменшуючи кашльові рухи на 90 %. Інші досліджувані дози фітокомплексу були менш активні (у дозі 25 мг/кг фітокомплекс пригнічував кашльові рухи на 88%, у дозі 75 мг/кг на 60%, а у дозі 100 мг/кг на 82%).

Висновки. Отже, результати проведеного дослідження демонструють високу протикашльову дію новогаленового фітокомплексу з пагонів *Ledum palustre* у дозі 50 мг/кг. Отриманні дані доводять перспективність створення лікарського засіб на основі фітокомплексу з пагонів *Ledum palustre* для лікування захворювань дихальних шляхів, які супроводжуються сухим кашлем.